

مهندس آیدین حسن زاده

کارشناس مجتمع تحقیقات کابردی و توسعه‌زند

شرکت توسعه کشت و ازایی رونمایی

قسمت نهم

بیماری‌های آفتابگردان

پوسیدگی طبق

با انواع مشابه (پوسیدگی باکتریایی، پوسیدگی ناشی از قارچ *Sclerotinia sp.* در وجود رشته‌های میسلیومی متمایل به خاکستری در طبق‌های آلوده است. همچنین ممکن است اندام‌های تولید‌مثلی قارچ به اندازه سر سوزن در بافت آلوده قابل مشاهده باشند (شکل ۱).

شکل ۱: اندام‌های تولید‌مثلی *Rhizopus sp.* روی طبق آلوده

کنترل بیماری:

جهت کنترل موثر بیماری، کاربرد همزمان حشره‌کش‌ها و قارچ‌کش‌های سازگار در اواخر مرحله گلدهی پیشنهاد شده است. تا حد امکان باید از ایجاد زخم‌های مکانیکی روی طبق‌ها جلوگیری نمود. استفاده از مانکوزب (۲ در هزار) نیز در مرحله تشکیل طبق‌ها توصیه می‌گردد.

منبع:

Harveson, B., Markell, S., Block, C. and Gulya, T. 2010. Sunflower disease diagnostic series. North Dakota State University.

پوسیدگی طبق (*Rhizopus* head rot) آفتابگردان به وسیله گونه‌های *R. stolonifer* ، *R. oryzae* و *R. microsporus* ایجاد می‌گردد. نخستین علائم پشت طبق به صورت لکه‌های قهوه‌ای تا سیاه رنگ نامنظم با اندازه‌های متفاوت به شکل زخم و معمولاً در محل اتصال طبق به ساقه، قابل مشاهده است. با توسعه آلودگی، این لکه‌ها بزرگ، نرم، آبکی و با میسلیوم سطحی سفید رنگی پوشیده می‌شوند که بعداً تغییر رنگ داده و سیاه می‌شود. در نهایت این لکه‌ها خشک شده و به رنگ قهوه‌ای تیره متمایل می‌گردد و بافت آلوده می‌میرد. اغلب بذور طبق‌های آلوده می‌ریزند و برخی که در طبق باقی می‌مانند طعم تلخی می‌گیرند. آسیب طبق قبل از گلدهی و یا در خلال مراحل اولیه توسعه آن، حتی در صورت وجود مایه تلقیح، چندان موثر نیست. حداکثر پوسیدگی در مرحله خمیری ایجاد می‌گردد. با توسعه آلودگی و ایجاد پوسیدگی، تشکیل دانه در طبق مختلط خواهد شد.

زمخ‌های ناشی از طوفان و ریزش تگرگ، خسارت حشرات، پرندگان و آب و هوای گرم با رطوبت بالا، از عوامل نفوذ و توسعه بیماری می‌باشند. این بیمار گر در هر جایی در خاک یافت می‌شود و اسپورهای عفونی آن به راحتی با جریان هوا منتشر می‌شوند. تفاوت این پوسیدگی